

Sygn. akt IV CSK 296/15

POSTANOWIENIE

Dnia 17 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa A. L.
przeciwko P. Spółce Akcyjnej w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 17 listopada 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku
z dnia 3 października 2014 r., sygn. akt I ACa 352/14,

odrzuca skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Powód wnosił o zasądzenie od strony pozwanej zadośćuczynienia za krzywdę doznaną w wypadku komunikacyjnym w kwocie 100 000 zł z ustawowymi odsetkami od 60 000 zł od dnia 1 marca 2005 r. do dnia zapłaty i od 40 000 zł od dnia 1 maja 2010 r. do dnia zapłaty.

Wyrokiem z dnia 19 lutego 2014 r. Sąd pierwszej instancji zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 50 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 marca 2005 r. a w pozostałej części oddalił powództwo.

Sąd ten uznał za stosowne zadośćuczynienie kwotę 100 000 zł, którą obniżył o 50% z tytułu przyczynienia się powoda do wypadku.

W wyniku apelacji obu stron Sąd Apelacyjny w Białymstoku zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 75 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 21 lutego 2013 r., oddalając powództwo w pozostałej części oraz oddalił w pozostałej części apelacje obu stron.

Zmiana ta wynikała z ustalenia przez Sąd drugiej instancji mniejszego stopnia przyczynienia się powoda do wypadku: 25% zamiast 50% oraz przyjęcia terminu spełnienia świadczenia w oparciu o art. 817 § 2 k.c., a nie art. 817 § 1 k.c.

Od powyższego wyroku skargę kasacyjną wniósł powód w części oddalającej jego apelację. Jako wartość przedmiotu zaskarżenia wskazał kwotę 90 120 zł, a na wezwanie Sądu drugiej instancji wyjaśnił, że składa się na nią kwota 25 000 zł. należności głównej, co do której powództwo zostało oddalone oraz ustawowe odsetki od tej kwoty, jak również skapitalizowane odsetki ustawowe od zasądzonej kwoty 75 000 zł za następujące okresy: od kwoty 60 000 zł za okres od 1 marca 2005 r. do 21 lutego 2013 r., co stanowi kwotę 59 627,67 zł i od kwoty 15 000 zł za okres od 1 maja 2010 r. do 21 lutego 2013 r., co stanowi kwotę 5 492,05 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 20 k.p.c. do wartości przedmiotu sporu (i odpowiednio zaskarżenia) nie wlicza się odsetek żądanych obok roszczenia głównego.

Jak wielokrotnie wskazywał Sąd Najwyższy przepis ten nie ma zastosowania jedynie w sytuacji, gdy odsetki dochodzone są samodzielnie, jako świadczenie główne oraz gdy zostały skapitalizowane. Istota kapitalizacji odsetek sprowadza się do połączenia szeregu świadczeń jednostkowych z sumą świadczenia pieniężnego, w stosunku do którego były one ustalone. W znaczeniu prawnym skapitalizowanie odsetek następuje wtedy, gdy obliczono ich sumę za określony czas, dodano ją do kapitału a następnie poddano skapitalizowaną sumę oprocentowaniu tworząc w ten sposób kapitał. Kapitalizacja odsetek w znaczeniu prawnym jest więc oprocentowaniem kwoty doliczonej do sumy świadczenia głównego. W takiej sytuacji odsetki przestają być odsetkami i bez względu na to, czy zsumowano je czy nie ze świadczeniem głównym, przepis art. 20 k.p.c. nie ma zastosowania, ma natomiast zastosowanie, gdy odsetki do sumy głównej jedynie dodano za określony czas, nie oprocentowując jednak zsumowanej kwoty (porównaj między innymi uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 21 października 1997 r. III ZP 16/97, OSNP 1998/7/204 i postanowienie z dnia 24 lutego 2012 r. II UZ 63/11, niepubl.).

Jeżeli zatem, jak to miało miejsce w rozpoznawanej sprawie, obok świadczenia głównego dochodzone są ustawowe odsetki, to niezależnie od tego, czy dochodzone są procentowo od tej kwoty, czy też skarżący wyliczył je jako zsumowaną kwotę ustawowych odsetek od należności głównej, zachodzi sytuacja określona w art. 20 k.p.c. i kwota odsetek nie jest wliczana do wartości przedmiotu sporu ani zaskarżenia (porównaj między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 września 2000 r. V CKN 71/00, niepubl.).

W rozpoznawanej sprawie, w której powód dochodził, obok należności głównej, procentowo określonych ustawowych odsetek od tej należności, przepis art. 20 k.p.c. ma zatem zastosowanie i oceny tej nie zmienia okoliczność, że w skardze kasacyjnej powód wyliczył sumę odpowiadającą odsetkom za dany okres i doliczył ją do należności głównej w kwocie 25 000 zł, nie poddając łącznej kwoty oprocentowaniu. W takiej sytuacji, zgodnie z art. 20 k.p.c., wartością przedmiotu zaskarżenia jest tylko kwota 25 000 zł należności głównej, a zatem zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna, co prowadziło do jej odrzucenia na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c.

Sąd Najwyższy nie orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego, bowiem zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosek w tym przedmiocie nie obejmował żądania zasądzenia na rzecz strony pozwanej zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego w wypadku odrzucenia skargi kasacyjnej. Żądanie zwrotu kosztów ograniczone było jedynie do sytuacji odmowy przyjęcia skargi do rozpoznania lub jej oddalenia.